

ЦЕЛА ДЕКАДА ПОРАСТ НА ГЛОБАЛНИТЕ ТЕМПЕРАТУРИ

Глобалните температури во постојан пораст, пораст на нивото на океаните и забрзано топење на мразот на Гренланд и Антарктикот се последиците од историско насобирање на стакленички гасови во атмосферата предизвикани од човечки активности.

Ова го вели последниот извештај на Светската

КЛИМАТСКИТЕ ПРОМЕНИ
ПРЕДИЗВИКУВААТ НЕПРЕДВИДЛИВИ
СИТУАЦИИ ВО ВРНЕЖИТЕ ОД ДОЖДА
(СУШИ И ПОПЛАВИ). ОВА
ПРЕТСТАВУВА ЗАКАНА ЗА
ПРИНОСИТЕ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ
КУЛТУРИ КОЕ ВО КОМБИНАЦИЈА СО
ЗГОЛЕМУВАЊЕТО НА
НАСЕЛЕНИЕТО, ВО ИДНИНА ЌЕ
ЗНАЧИ ЗНАЧИТЕЛНИ ПРЕДИЗВИЦИ
ВО ОБЕЗБЕДУВАЊЕТО ХРАНА ЗА
ЗЕМЈИТЕ НАЈРАНЛИВИ НА
КЛИМАТСКИТЕ ПРОМЕНИ – РЕТТЕРИ
ТААЛАС, ГЕНЕРАЛЕН СЕКРЕТАР НА
WMO

метеоролошка организација (WMO) за состојбата со климата во светот во 2019- година која одбележува цела декада на пораст на глобалните температури. Според овој извештај глобалните просечни температури, мерени од јануари до октомври биле за 1,1 степен целзиусов повисоки во однос на прединдустриското доба.

Ваквата состојба е предизвикана од порастот на CO₂ во атмосферата која во 2018 постигна рекордно ниво и продолжила да расте во 2019. Светот гледа зголемен број на екстремни временски настани кои во 2019 биле причина за 10 милиони внатрешни раселувања на население главно поради поплави, бури и суша.

ПЛАНОВИ И СТРАТЕГИИИ САМО НА ХАРТИЈА

Следејќи ја презентацијата на овие бројки, Светската здравствена организација (WHO) го презентираше Специјалниот извештај за состојбата на имплементација на мерки за заштита на здравјето за кој бил испратен прашалник до надлежните институции од 101 земја од светот. Анализата покажала дека земјите се повеќе го приоритизираат здравјето на луѓето и климатските промени и дури половина од прашаните се изјасниле дека имаат стратегија или план за климатски промени. Загрижувачки само 38% од нив имаат испланирано финансиски средства за најмалку делумна имплементација на овие планови, додека помалку од 10% насочуваат ресурси за целосна имплементација.

48% од државите имаат направено проценка на климатските ризици по јавното здравство. Најчестите здравствени ризици поврзани со климатските промени кои ги идентификувале земјите се тоplotен удар, повреда или смрт од екстремни временски настани, болести предизвикани преку вектор (како колера, денге или маларија). Околу 60% од овие земји изјавиле дека наодите од проценката имале мало или никакво влијание врз распределбата на човечки и финансиски ресурси за исполнување на приоритетите за прилагодување во насока на заштита на здравјето. Интегрирањето на здравјето во

националните и меѓународните климатски процеси може да помогне во олеснување на достапноста на потребните средства. Потребно е системско вклучување на здравјето во националните придонеси кон климатските промени, како и националните планови за прилагодување и сите други национални комуникации со UNFCCC.

Огромната статуа на италијанскиот уметник Лоренцо Квин е поставена во просторот помеѓу двете големи пленарни сали на конференцијата за клима каде делегатите од земјите со помош на секретаријатот на UNFCCC ги влечат тешките заклучоци и носат одлуки. Статуата се вика „Поддршка“ за Венеција и создадена е за да ја поддигне свеста порастот на крајбрежните води која им се заканува на многу од градовите во светот.

ИНОВАТИВНИ РЕШЕНИЈА ЗА ПРИЛАГОДУВАЊЕ НА ГРАДОВИТЕ

Сите експертски извештаи и уметнички инсталации имаат за цел да поттикнат зголемени амисии во политиките, но и начини за прилагодување на градовите на новонастанатите климатски услови со цел да се заштити здравјето и безбедноста на граѓаните.

На конференцијата сретнавме компанија која се занимава со изработка на улици кои пропуштаат вода (во услови на поплави), која потоа се слева во специјални резервоари под улицата и може да се употребува во услови на екстремна суша. Насобраната вода под улицата е отворен екосистем во кој се развиваат микроорганизми кои помагаат во намалување на аерозагадувањето со дополнително одмивање на улиците. Водата под улицата испарува и во услови на екстремно високи температури ја разладува улицата и помага во ублажување на ефектот на топлотни острови.

КАКО ДА СЕ ДИЗАЈНИРААТ ПРАВИЛА ЗА ФУНКЦИОНИРАЊЕ НА ПАЗАРИ НА ЈАГЛЕРОД НА МЕЃУНАРОДНО, НАЦИОНАЛНО И СУБНАЦИОНАЛНО НИВО

**TRADING POLLUTION
A CLIMATE SOLUTION?**